Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/2277

13.11.2025

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/2277

z dne 12. novembra 2025

o popravku Izvedbenega sklepa (EU) 2025/477 o uporabi člena 34 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta za oddajo javnih naročil za dejavnosti, povezane s proizvodnjo in veleprodajo električne energije v Belgiji, z izjemo električne energije, proizvedene v jedrskih elektrarnah Doel 4 in Tihange 3

(notificirano pod dokumentarno številko C(2025) 7575)

(Besedilo v francoskem in nizozemskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES ([1]) in zlasti člena 35(3) Direktive,

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za javna naročila,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Kraljevina Belgija je 24. julija 2024 Komisiji predložila zahtevek, naj v skladu s členom 35(1) Direktive 2014/25/EU (v nadaljnjem besedilu: zahtevek) ugotovi, da se navedena direktiva ne uporablja za dejavnosti družb Luminus, Norther in Ørsted (v nadaljnjem besedilu: vložniki) v zvezi s proizvodnjo in veleprodajo električne energije v Belgiji. Zahtevek ni zajemal proizvodnje in veleprodaje električne energije iz jedrskih elektrarn Doel 4 in Tihange 3.

(2) Komisija je 6. marca 2025 v odgovor na navedeni zahtevek sprejela Izvedbeni sklep (EU) 2025/477 ([2]) (v nadaljnjem besedilu: Sklep).

(3) Kot je navedeno v uvodni izjavi 13 Sklepa, je Komisija za oceno, ali so zadevne dejavnosti izpostavljene neposredni konkurenci na zadevnih trgih, upoštevala tržni delež glavnih podjetij, dejavnih na področju proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji, ter obstoj in obseg podpore za proizvodnjo in veleprodajo električne energije iz obnovljivih virov v Belgiji v okviru javnih programov.

(4) Komisija je v Sklepu pojasnila, da ni analizirala programa subvencij za jedrski elektrarni Doel 4 in Tihange 3, kot je bil podaljšan na obdobje po letu 2025 (uvodna izjava 22 in opomba 12 Sklepa). V zvezi s preostalimi programi subvencij je Komisija v uvodni izjavi 35 Sklepa ugotovila, da proizvodnja in veleprodaja električne energije iz obnovljivih virov, ki prejemata fiksne in zakonsko določene premije, tvorita ločen trg. Komisija je do te ugotovitve prišla na podlagi sklepov, navedenih v uvodni izjavi 20 Sklepa. Vendar se uvodni izjavi 28 in 40 Sklepa sklicujeta na uvodno izjavo 18. Zato je treba Izvedbeni sklep (EU) 2025/477 ustrezno popraviti v zvezi z navedeno napako.

([1]) UL L 94, 28.3.2014, str. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2025/477 z dne 6. marca 2025 o uporabi člena 34 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta za oddajo javnih naročil za dejavnosti, povezane s proizvodnjo in veleprodajo električne energije v Belgiji, z izjemo električne energije, proizvedene v jedrskih elektrarnah Doel 4 in Tihange 3 (UL L, 2025/477, 13.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/477/oj).

(5) V delu Sklepa, ki se nanaša na tržno analizo, so v oddelku 3.2.3.2 analizirani dejavniki, kot so tržni deleži in stopnje koncentracije; V oddelku 3.2.3.3 je analiziran konkurenčni pritisk uvoza električne energije, v oddelku 3.2.3.4 pa so opisana podjetja, ki so dejavna na celotnem trgu za proizvodnjo in veleprodajo električne energije v Belgiji, vključno z naročniki. Natančneje, v uvodnih izjavah od 57 do 64 Sklepa je predstavljena analiza Komisije o tem, ali bi javni naročniki lahko imeli prevladujoč vpliv na skupino Engie.

(6) Skupina Engie ni bila vključena v zahtevek. Kraljevina Belgija je navedla, da skupina Engie ne deluje na evropskih platformah za javna naročila, ker po njenem mnenju zanjo ne velja Direktiva 2014/25/EU (uvodna izjava 57 Sklepa). Vendar je Komisija glede na informacije, ki so bile na voljo v času sprejetja Sklepa, menila, da bi bilo treba skupino Engie šteti za naročnika v skladu s členom 4(2) Direktive 2014/25/EU (uvodna izjava 64 Sklepa).

(7) Po sprejetju Sklepa se je skupina Engie obrnila na Komisijo z novimi informacijami o svojih delničarjih in njihovih glasovalnih pravicah. Iz teh informacij izhaja, da v nasprotju s tem, kar je navedeno v uvodni izjavi 60 Sklepa, francoski javni naročniki – delničarji skupine Engie – niso imeli vsaj 50 % glasov, ki so jih delničarji dejansko oddali na letnih skupščinah delničarjev skupine Engie v vseh petih letih v obdobju 2020–2024. Dejansko so imeli ti javni naročniki v letih 2022 in 2023 nekoliko manj kot polovico dejansko oddanih glasov, pri čemer sta deleža francoske države in Caisse des Dépôts et Consignations v povprečju znašala 49,92 % v letu 2022 oziroma 48,55 % v letu 2023. Ker francoski javni naročniki niso imeli večine oddanih glasov na vseh generalnih skupščinah v vseh petih letih obdobja 2020–2024 (temveč le v letih 2020, 2021 in 2024), se poraja dvom o ugotovitvi, da so imeli prevladujoč vpliv na skupino Engie.

(8) Komisija bi morala upoštevati tudi dejstvo, da možnost francoske države, da običajni delež skupine Engie spremeni v zlato delnico, francoski državi daje le pravico, da nasprotuje prodaji strateških sredstev tretji strani. Iz tega sledi, da je trditev Komisije v uvodni izjavi 61 Sklepa, da bi taka zlata delnica francoski državi dala pravico, da s soglasjem ministra za gospodarstvo pogojuje vstop novih delničarjev v kapital družbe nad določenim pragom, napačna.

(9) Na podlagi novih informacij, ki jih je predložila skupina Engie, in ker ni dodatnih dokazov o morebitnem prevladujočem vplivu, ki bi ga javni naročniki pravno ali dejansko izvajali na skupino Engie, Komisija na tej stopnji nima več zadostnih razlogov, na podlagi katerih bi lahko sklepala, da bi javni naročniki lahko imeli prevladujoč vpliv na skupino Engie in da bi bilo zato treba skupino Engie šteti za naročnika v smislu Direktive 2014/25/EU. Zato je treba Izvedbeni sklep (EU) 2025/477 ustrezno popraviti.

(10) Ker Komisija ne more več sklepati, da je skupina Engie naročnik, to vpliva na analizo pogojev neposredne izpostavljenosti konkurenci na celotnem trgu proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji. Tržni delež naročnikov, vključno z družbo Luminus, je v obdobju 2019–2023 na tem trgu skupaj znašal med 20 in 30 % v smislu zmogljivosti ter med 15 in 20 % v smislu proizvodnje (uvodna izjava 56 Sklepa). Pričakuje se, da bo ta tržni delež v prihodnjih letih ostal stabilen. Družba Luminus je imela leta 2023 sama 14,1 % trga (uvodna izjava 42 Sklepa). To je precej pod pragovi, ki so bili v sodni praksi Sodišča Evropske unije in praksi Komisije na področju konkurence upoštevani kot potencialni indic za obstoj pomembne tržne moči. Kar zadeva preostale naročnike, družba Norther trenutno upravlja le eno vetrno elektrarno, družba Ørsted pa še ni prisotna na belgijskem trgu proizvodnje in veleprodaje električne energije. Obe se skupaj z družbo Luminus soočata s konkurenco drugih proizvajalcev (in sicer Engie, RWE, Eneco in Total Energy), ki se ne štejejo za naročnike in so leta 2023 v smislu proizvedene energije skupaj predstavljali več kot 62 % trga proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji (uvodna izjava 42 Sklepa).

(11) Zato Komisija glede na nove elemente v zvezi s skupino Engie, s katerimi je bila seznanjena in ki so obstajali ob sprejetju Sklepa, ne more več šteti, da dejavnosti družbe Luminus na trgu proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji niso neposredno izpostavljene konkurenci. Zato je treba Izvedbeni sklep (EU) 2025/477 ustrezno popraviti v zvezi z oceno Komisije o pogojih neposredne izpostavljenosti konkurenci na celotnem trgu proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji ter njenimi ugotovitvami v zvezi s tem.

(12) Ob upoštevanju dejstva, da so novi elementi v zvezi s skupino Engie obstajali v času sprejetja Izvedbenega sklepa (EU) 2025/477, in učinka, ki ga imajo potrebni popravki na zadevne družbe, bi se moral ta sklep uporabljati od 6. marca 2025 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2025/477 se popravi:

(1) uvodna izjava 28 se nadomesti z naslednjim:

„(28) Prijavitelji trdijo, da je treba navedena odobalna vetrna polja šteti za del splošnega trga za proizvodnjo in veleprodajo, saj prejete subvencije krijejo le neto dodatne stroške projektov. Vendar je Komisija v sklepih iz uvodne izjave 20 večkrat zavzela stališče, da naprave, ki prejemajo fiksne subvencije, niso del celotnega trga za proizvodnjo in veleprodajo električne energije. Po mnenju Komisije take subvencije ščitijo upravičence pred konkurenco z zagotavljanjem zajamčenih ravni prihodkov. Zato ne vidi razloga za odstopanje od navedenega pristopa.“;

(2) uvodna izjava 40 se nadomesti z naslednjim:

„(40) Komisija v skladu s svojimi prejšnjimi sklepi iz uvodne izjave 20 v tej zadevi ugotavlja, da fiksne in zakonsko opredeljene subvencije za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov ne zagotavljajo, da so naprave, ki prejemajo take subvencije, neposredno izpostavljene konkurenci.“;

(3) uvodne izjave 57 do 70 se nadomestijo z naslednjim:

„(57) Skupina Engie je že dolgo prisotna na belgijskem trgu proizvodnje in veleprodaje električne energije ter ostaja vodilna na trgu. Ne deluje na platformah za javna naročila, ker po mnenju prijaviteljev Direktiva ([22]) zanjo ne velja. Skupina Engie izvaja močan konkurenčni pritisk na naročnike v Belgiji.

(58) Družba Luminus je drugi največji akter na trgu: njen proizvodni portfelj je raznolik in vključuje proizvodnjo iz jedrskih elektrarn v Belgiji ([23]), ki ji omogoča dostop do stabilnega in (zaradi nizkih mejnih stroškov) konkurenčnega prožnega vira proizvodnje električne energije po osnovni obremenitvi. Družba Luminus upravlja tudi hidroelektrarne in plinske elektrarne v Belgiji, ki zagotavljajo prožno proizvodnjo električne energije v konicah. Tržni delež družbe Luminus ostaja razmeroma nizek. Leta 2019 je njen tržni delež znašal 13,7 %, leta 2023 pa 14,1 % ([24]). Na podlagi napovedi prijaviteljev naj bi družba Luminus ostala drugi največji akter na trgu vsaj do leta 2034 ([25]). Družba Luminus se ne sooča zgolj s konkurenco skupine Engie, temveč tudi drugih proizvajalcev (in sicer RWE, Eneco in Total Energy), ki se ne štejejo za naročnike in so leta 2023 skupaj predstavljali 62 % trga proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji. Iz tega sledi, da so dejavnosti družbe Luminus neposredno izpostavljene konkurenci na trgu proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji.

(59) Indeks HHI iz uvodne izjave 46 v zvezi s tržnimi deleži kaže na to, da konkurenti potrebujejo veliko časa za izpodbijanje prevladujočega položaja uveljavljenih akterjev. Kljub temu se pričakuje, da se bo koncentracija na trgu še zmanjšala zaradi načrtovanega zaprtja jedrskih reaktorjev v Belgiji.

(60) Kar zadeva druge naročnike, družba Norther trenutno upravlja le eno polje vetrnih elektrarn. Proizvodnja električne energije iz vetra ni prožna in je odvisna od vremenskih razmer. Družba Ørsted še ni prisotna na belgijskem trgu za proizvodnjo in veleprodajo električne energije. Tudi v naslednjih desetih letih ni mogoče pričakovati, da bosta navedeni družbi postali glavna akterja v Belgiji ([26]). Obe se soočata s konkurenco velikih akterjev. Iz tega sledi, da so dejavnosti družbe Norther, drugih hčerinskih družb družbe Nethys in družbe Ørsted neposredno izpostavljene konkurenci na trgu proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji.

_____

([22]) Odstavek 164 zahtevka.

([23]) Družba Luminus ima tudi pravice črpanja v nekaterih francoskih jedrskih elektrarnah. Obvladujoči delničar družbe Luminus (EDF) upravlja 56 jedrskih reaktorjev v Franciji. Jedrska električna energija, proizvedena v Franciji, se lahko v Belgijo uvaža prek medsebojnih povezav med državama.

([24]) Glej preglednico 8 v Prilogi II k zahtevku.

([25]) *Prav tam*.

([26]) *Prav tam*.“;

(4) uvodne izjave 71 do 76 se nadomestijo z naslednjim:

„4. **ZAKLJUČEK**

(61) Ker pogoji za izvzetje iz člena 34 Direktive 2014/25/EU niso izpolnjeni, bi se morala Direktiva 2014/25/EU še naprej uporabljati za javna naročila, katerih namen je omogočiti proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, za katero se v Belgiji prejemajo fiksne in zakonsko določene premije.

(62) Glede na dejavnike, preučene v uvodnih izjavah 40 do 60, bi bilo treba šteti, da je pogoj neposredne izpostavljenosti konkurenci iz člena 34(1) Direktive 2014/25/EU v Belgiji izpolnjen za dejavnosti, povezane s celotnim trgom za proizvodnjo in veleprodajo električne energije v Belgiji.

(63) Zato se Direktiva 2014/25/EU ne bi smela uporabljati, kadar naročniki oddajo javna naročila za omogočanje opravljanja navedenih dejavnosti ali kadar so za izvajanje takih dejavnosti na navedenem geografskem območju organizirani projektni natečaji, kot so opredeljeni v členu 2, točka 17, Direktive 2014/25/EU.

(64) Ta sklep ne posega v uporabo pravil Unije o konkurenci in določb na drugih področjih prava Unije. Merila in metodologija, uporabljeni pri oceni neposredne izpostavljenosti konkurenci v skladu s členom 34 Direktive 2014/25/EU, namreč niso nujno enaki tistim, uporabljenim pri oceni v skladu s členom 101 ali 102 Pogodbe ali Uredbo Sveta (ES) št. 139/2004 ([27]), kot je potrdilo Splošno sodišče Evropske unije ([28]),

_____

([27]) Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah) (UL L 24, 29.1.2004, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

([28]) Sodba Splošnega sodišča z dne 27. aprila 2016, *Österreichische Post AG/Komisija*, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, točka 28. Glej tudi Direktivo 2014/25/EU, uvodna izjava 44.“;

(5) Člen 2 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 2*

Brez poseganja v člen 1 se Direktiva 2014/25/EU ne uporablja za oddajo javnih naročil, katerih namen je omogočiti izvajanje dejavnosti proizvodnje in veleprodaje električne energije v Belgiji, razen dejavnosti proizvodnje in veleprodaje električne energije iz jedrskih elektrarn Doel 4 in Tihange 3, ki ne spadata na področje uporabe tega sklepa.“;

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Belgijo.

Uporablja se od 6. marca 2025.

V Bruslju, 12. novembra 2025

Za Komisijo
Stéphane SÉJOURNÉ
izvršni podpredsednik